

“Ağır Hasta” Kavramına Yönelik Sağlık Bakanlığı Rehberindeki Ölçütler

Abdullah Uçar

17.09.2020

Bu doküman, Türkiye’deki COVID-19 pandemisinde Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılan “ağır hasta” kavramının tanımlanması için pandemiye yönelik yayınlanan rehberlerdeki bulguları sunmaktadır. Bakanlıkça yayınlanmış rehberlerde “ağır” kavramı tanımlanmış, “ağır hastalık” tanımlanması için işaret edilen ölçütler 2 rehberde 3 farklı yerde listelenmiştir:

1. Erişkin Hasta Rehberi (2 Ağü)

a. “Ağır hastalık gösteren 4 kriter: (Sayfa 7)

- i. Solunum sıkıntısı
- ii. Oksijen saturasyonunun düşük olması ($SpO_2 < \% 93$)
- iii. Solunum dakika sayısının ≥ 24 olması
- iv. Solunum sistemi muayenesinde diğer patolojik bulguların varlığı.

b. “...hastalığın ağır seyrettiğini gösteren ölçütler...” (Sayfa 13)

- i. Hafif-orta pnömonisi olup
  1. solunum dakika sayısı ≥ 24 ve $SpO_2 \leq \% 93$ olanlar
  2. başvuruda alınmış kan tetkiklerinde kötü prognostik ölçütü (kan lenfosit sayısı $< 800/\mu l$ veya serum CRP $> 10 \times$ Normal değerinin üst sınırı veya ferritin $> 500 ng/ml$ veya D-Dimer $> 1000 ng/ml$, vb) saptananlar.
- ii. Ağır pnömonisi olanlar (bilinç değişikliği, solunum sıkıntısı olanlar, solunum dakika sayısı ≥ 30 , oda havasında $SpO_2 \leq \% 90$, akciğer görüntülemesinde bilateral yaygın ($> \% 50$) tutulumu olanlar)
- iii. Hipotansiyon ($< 90/60 mmHg$, ortalama kan basıncı $< 65 mmHg$), taşikardi (> 100)
- iv. Sepsis, septik şok,
- v. Myokardit, akut koroner sendrom, aritmi,
- vi. Akut böbrek hasarı

2. Ağır Pnömoni, ARDS, Sepsis, Septik Şok Yönetimi Rehberi (1 Haz)

a. “Ağır hastalık karşımıza; (Sayfa 6)

- i. ağır solunum yolu enfeksiyonu (ağır pnömoni),
- ii. Akut Solunum Sıkıntısı Sendromu (ARDS),
- iii. sepsis,
- iv. septik şok,
- v. miyokardit,
- vi. aritmi ve
- vii. kardiyojenik şok,
- viii. metabolik asidoz ve
- ix. koagülasyon disfonksiyonu
- x. çoklu organ yetmezliği tabloları ile çıkabilir.”